

Programmaplan Duurzaamheid

gemeente Zuidplas

2024-2026

Voorwoord

Duurzaamheid is een onderwerp waar de gemeente Zuidplas de komende jaren veel aandacht aan gaat besteden, zoals ook beschreven staat in het collegeprogramma 2022-2026. Voor u ligt het programmaplan Duurzaamheid 2024 – 2026, waar afgelopen periode hard aan gewerkt is. Dit plan laat zien hoe we samen verder willen bouwen aan een duurzame gemeente met aandacht voor haalbaarheid en betaalbaarheid. Met als doel om in 2050 energieneutraal, aardgasvrij en klimaatbestendig te zijn. De komende periode zetten we ons daarom onder andere in om de biodiversiteit te versterken. Zorgen we voor voldoende plek voor zonnepanelen, meer parkeerplaatsen waar elektrisch de auto kan worden opgeladen, minder energieverbruik in gebouwen en aardgasvrije woningen. En gaan we de eisen om klimaatbestendig te zijn steeds meer volgen bij nieuwbouwprojecten, ontwikkelingen buiten in Zuidplas en vernieuwde gemeentelijke gebouwen. Daarnaast gaat de gemeente zoveel mogelijk duurzame voertuigen kopen, als oude voertuigen weg moeten. Dat is nodig want helaas merken we, ook in Zuidplas, steeds vaker de effecten van het veranderende klimaat. Zo willen we ervoor zorgen dat we opgewassen zijn tegen de gevolgen van klimaatverandering en dat we onze mooie gemeente, waar het prettig wonen, werken en leven is, op een goede manier kunnen doorgeven aan onze kinderen en kleinkinderen.

We hebben de afgelopen periode in beeld gebracht wat verschillende ontwikkelingen, landelijke wetgeving en afspraken op het gebied van duurzaamheid betekenen voor onze gemeente. We krijgen taken en verplichtingen vanuit het Rijk, die allemaal zijn opgenomen in dit programmaplan Duurzaamheid. We hebben gekeken naar de uitdagingen en wat nodig is om onze doelen te bereiken, zodat we zowel de collegedoelen als aan de taken vanuit het Rijk kunnen voldoen.

Hoe we deze doelen bereiken, daar gaan we komende jaren samen invulling aan geven door middel van verschillende activiteiten. Maar als gemeente kunnen wij deze doelen niet alleen bereiken; we doen dit samen met onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en partners. Het is belangrijk dat we allemaal onze schouders eronder zetten! Want er is veel om met elkaar aan te werken. Duurzaamheid raakt ons allemaal en is van ons allemaal. Daarom is ons motto ook 'Samen Duurzaam Doen!'. Onze ambitie is duidelijk voor de komende jaren: in 2050 willen we een duurzame en toekomstbestendige gemeente zijn en achterlaten voor de generaties na ons.

Namens het college van burgemeester en wethouders,

Wethouder Duurzaamheid
Wybe Zijlstra

Van links naar rechts: wethouder Jan Willem Schuurman, wethouder Daan de Haas, Burgemeester Han Weber, wethouder Frans Klovert, gemeentesecretaris Michael Burgmans en wethouder Wybe Zijlstra.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samenvatting	5
Begrippen	7
Inleiding	9
De opgave Duurzaamheid	11
Hoofdstuk 1: De ambitie van de gemeente Zuidplas	12
Hoofdstuk 2: Operationele doelen	14
Hoofdstuk 3: Het meten en monitoren van de (tussentijdse) resultaten	16
Hoofdstuk 4: De belangrijkste activiteiten, wat gaan we doen?	21
Hoofdstuk 5: Participatie en samenwerking met het netwerk	26
Hoofdstuk 6: Middelen	30
Hoofdstuk 7: De verander- en communicatiestrategie	32
Bijlage 1: Overzicht waarin per doel is aangegeven welke activiteiten daaraan bijdragen	36

Samenvatting

Het programmaplan in het kort in begrijpelijke taal

Duurzaamheid is een belangrijk onderwerp voor de gemeente Zuidplas. Dit vinden de burgemeester en wethouders ook. Ze hebben dit opgeschreven in het collegeprogramma 2022-2026.

We willen in 2050 energieneutraal, aardgasvrij en klimaatbestendig zijn. We richten ons niet op circulariteit. Als er geld vanuit het Rijk beschikbaar komt, kunnen wij er als gemeente voor kiezen om hierop in te zetten. Wat we hiermee bedoelen en hoe we dat gaan doen leggen we in deze samenvatting uit.

► **Waarom is het belangrijk**

We merken dat het klimaat in Nederland verandert. We willen dit proberen tegen te gaan. Ook bereiden we ons voor op de gevolgen van klimaatverandering. In heel Nederland en dus ook in Zuidplas wordt hier hard aan gewerkt. Het past bij het landelijk beleid over klimaat.

► **Met wie**

Als gemeente kunnen we de doelen niet alleen bereiken. We doet dit samen met onze inwoners, ondernemers en andere organisaties. Het is belangrijk dat we allemaal onze schouders eronder zetten. Samen Duurzaam Doen!

► **Wat willen we bereiken**

Ergieneutraal en aardgasvrij: Zuidplas zet in op het besparen van energie en het overstappen op hernieuwbare, schone energiebronnen. Daarom helpen we inwoners om hun woning beter te isoleren, het wooncomfort te verbeteren en daarmee geld en energie te besparen. We willen zonne-energie opwekken, waarvan zoveel mogelijk op (grote) daken. Ook steunen we het gebruik van elektrisch vervoer.

Klimaatbestendig: Het klimaat verandert. Dat merken we aan warmere en drogere zomers en meer neerslag in de herfst en winter. Dit heeft een negatieve invloed op onze omgeving. Zuidplas wil daarom klimaatbestendig worden. Dit betekent dat we zo goed mogelijk voorbereid zijn op weersextremen, zoals hitte, droogte en heel veel neerslag. Nu en in de toekomst. Dit doen we door het buiten zo in te richten (klimaatadaptatie) dat de effecten van het veranderende klimaat kunnen worden opgevangen.

Biodiversiteit: Biodiversiteit is een mix aan verschillende soorten dieren, planten en micro-organismen. Uit onderzoek is gebleken dat door toedoen van de mens, het niet goed gaat met de biodiversiteit. Bij onze inzet op klimaatbestendigheid, energieneutraal en aardgasvrij willen wij de biodiversiteit behouden en versterken. Zuidplas wil de afname in de biodiversiteit stoppen, zodat de biodiversiteit weer kan verbeteren en toenemen.

► **Wat gaan we bijvoorbeeld doen**

De komende periode zetten we ons daarom onder andere in om de biodiversiteit te versterken. Zorgen we voor voldoende plek voor zonnepanelen, meer parkeerplaatsen waar elektrisch de auto kan worden opgeladen, minder energieverbruik in gebouwen en aardgasvrije woningen.

En gaan we de eisen om klimaatbestendig te zijn steeds meer volgen bij nieuwbouwprojecten, ontwikkelingen buiten in Zuidplas en vernieuwde gemeentelijke gebouwen.

Daarnaast gaat de gemeente zoveel mogelijk duurzame voertuigen kopen, als oude voertuigen weg moeten.

► **Communicatie**

De komende jaren willen we blijven vertellen en informatie geven over dit belangrijke onderwerp. Als we inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties willen bereiken, dan doen we dit zoveel mogelijk in begrijpelijke taal. Alle informatie staat op www.duurzaamzuidplas.nl. Daarnaast schrijven we soms in de lokale krant Hart van Holland en kan iedereen zich aanmelden voor een nieuwsbrief. Heeft u vragen over de inhoud van dit programmaplan Duurzaamheid, stuur dan een e-mail naar duurzaam@zuidplas.nl of neem contact op met: (0180) 330 300.

Begrippen

Aardgasvrij:	Geen aardgas gebruiken voor het verwarmen van je huis, cv-ketel, tapwater of gasfornuis.
Biodiversiteit:	Een verzamelwoord voor alle soorten planten, dieren en micro-organismen.
Circulariteit:	Gebruikte producten worden ingezet als grondstof of een nieuw product.
Coalitieakkoord:	Beleidsafspraken die de Tweede Kamerfractie van politieke partijen maken die samen een regering willen vormen.
Coalitieakkoord Zuidplas 2022-2026 “Ruimte voor iedereen”:	ChristenUnie-SGP, VVD, CDA en D66 hebben onder leiding van formateur Dick Alblas een nieuw coalitieakkoord 2022-2026 opgesteld. Het motto is “Ruimte voor iedereen”. Het coalitieakkoord is opgebouwd rond de thema’s: Kansrijk en Gezond Zuidplas, Duurzaam Zuidplas, Vitaal en (Be)leefbaar Zuidplas en Groeiend Zuidplas.
Collegedoelen:	De doelen van het college, bestaande uit de burgermeester en de wethouders.
Collegeprogramma:	Het programma van de burgermeester en wethouders waarin staat wat zij de aankomende jaren willen gaan doen en bereiken.
Communicatiestrategie:	Een strategie (plan) die richting geeft hoe je met communicatie iets wil of kan bereiken.
Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie:	Alle projecten en maatregelen die ervoor zorgen dat Nederland in 2050 waterrobuust en klimaatbestendig is ingericht.
Duurzaamheid:	Duurzaamheid is het zorgen voor evenwicht tussen mens, milieu en economie om de aarde niet uit te putten. Voor nu, maar ook voor de komende generaties.
Energiebronnen:	Verschillende soorten middelen, zoals zonlicht, wind en fossiele brandstoffen, die gebruikt worden om energie op te wekken.
Energie neutraal:	De energie die je verbruikt is in balans met de energie die je opwekt.

Energietransitie:	Fossiele brandstoffen (brandstoffen die schadelijk zijn voor het milieu) vervangen door groene energie.
Fossiele brandstoffen:	Stoffen die vervuילend zijn voor de aarde zoals aardgas, aardolie en steenkolen.
Groene energie:	Energie uit wind, water, zon, bodem, buitenluchtwarmte en biomassa.
Het Rijk:	De Rijksoverheid, ofwel de Nederlandse Overheid.
Klimaatadaptatie:	Rekening houden met en ons voorbereiden op het veranderende weer.
Klimaatakkoord:	Een onderdeel van het Nederlandse klimaatbeleid waarin afspraken staan om de opwarming van de aarde tegen te gaan.
Klimaatbestendig(heid):	De bescherming tegen de effecten van klimaatverandering.
Nationale Klimaatwet:	De Klimaatwet die de Nederlandse klimaatdoelen omschrijft.
Omgevingswet:	De Nederlandse wet die gaat over de ruimte waarin mensen wonen, werken en ontspannen.
Regionale Energiestrategie (RES):	In de RES onderzoeken 30 Nederlandse energieregio's hun vraag naar warmte en elektriciteit en geven ze aan hoeveel duurzame warmte en elektriciteit op grote schaal op eigen grondgebied kan worden gerealiseerd.
Transitieopgave:	Een verandering (opgave) die wordt ingezet om een bepaald doel te behalen.
Transitievisie Warmte:	Een document op gemeenteniveau waarin het tijdspad wordt bepaald waarin wijken en/of dorpen aardgasvrij worden en met welke warmteoptie(s).
Verduurzamen:	Dingen doen op een manier die goed zijn voor de aarde en voor toekomstige generaties. Zoals je energieverbruik verminderen of beperken.
Warmte Samenwerking Oostland (WSO):	Een samenwerking tussen de gemeenten Pijnacker-Nootdorp, Lansingerland, Zuidplas, Waddinxveen en Zoetermeer en de tuinbouwsector om met lokale duurzame bronnen van het aardgas af te gaan.

Inleiding

De gemeente Zuidplas groeit en verandert in hoog tempo. We werken aan een duurzame gemeente die klaar is voor de toekomst. Onze doelen lopen uiteen, van het realiseren van een energieneutrale en aardgasvrije gemeente tot een klimaatbestendige gemeente. De overgang naar een duurzame en toekomstbestendige gemeente is een grote en ingewikkelde opgave en daarmee uitdagend. Als gemeente hebben we daar een belangrijke rol in. Het is belangrijk dat we het goede voorbeeld geven. Deze verandering kunnen we alleen samen realiseren. Dat betekent dat we goed moeten samenwerken en duidelijk moeten communiceren over wie wat doet. Ook is het belangrijk dat we uitleggen wat we kunnen doen en waarom we het doen. We praten met inwoners, ondernemers, (maatschappelijke) organisaties, bedrijven en partners over hoe we samenwerken en wat we van elkaar verwachten. Het gaat erom dat we anders gaan denken en anders doen en handelen.

► Wat gaan we doen binnen het programma Duurzaamheid?

Met het programmaplan Duurzaamheid wordt invulling gegeven aan de duurzaamheidsambities van Zuidplas op het gebied van energie en klimaatbestendigheid. Bij onze inzet op klimaatbestendigheid, energieneutraal en aardgasvrij willen wij de biodiversiteit behouden en versterken. Het plan beschrijft hoe we samenwerken en sturing geven om deze doelen te bereiken. Onze ambities sluiten aan bij het landelijke klimaatbeleid. We geven invulling aan landelijke wetgeving en akkoorden, waaronder de Nationale Klimaatwet, het Klimaatakkoord, het Klimaatplan, het Deltaprogramma, de Deltaplannen en de Omgevingswet. Ook werken we regionaal samen, zoals afgesproken in de Regionale Energiestrategie Midden-Holland en Warmte Samenwerking Oostland. Al deze landelijke en lokale kaders, zoals bijvoorbeeld het coalitieakkoord, het collegeprogramma, de Transitievisie Warmte en de Regionale Energie Strategie Midden-Holland 1.0 vormen de basis voor dit programmaplan.

Het programmaplan Duurzaamheid richt zich op dit moment **niet** op circulariteit, waardoor deze verandering niet extra wordt gestimuleerd. Circulariteit betekent dat we afval gebruiken om nieuwe producten en materialen te maken, zodat we geen nieuwe natuurlijke bronnen hoeven aan te boren en de CO₂- uitstoot vermindert.

Binnen bestaande beleidsgebieden, zoals afval en inkoop, is er steeds meer aandacht voor circulariteit. Hoeveel aandacht hieraan wordt besteed, hangt af van de kennis en beschikbaarheid van de betreffende medewerker. Soms wordt er in bepaalde projecten aandacht besteed aan circulariteit en worden er eisen op dat gebied toegevoegd. Of dit gebeurt is afhankelijk van beschikbare kennis, kunde en hoeveel geld er beschikbaar is voor het project.

► **Waarom een programma?**

Duurzaamheid is een grote verandering en overgang naar een samenleving die duurzaam is. Het leidt tot ingrijpende en omvangrijke veranderingen in het bestaande sociaal-economische systeem¹. Het vraagt anders denken en doen. Een grote mate van onzekerheid en onduidelijkheid hangt samen met deze verandering. Een programmatische aanpak is het meest geschikt voor deze grote verandering. Hierbij is de ambitie leidend en wordt ingezet op het organiseren van samenhang in doelen en activiteiten, het stellen van prioriteiten, het verdelen van beperkte middelen (geld en capaciteit) en het bevorderen van effectieve samenwerking. Programmatisch werken en sturen biedt flexibiliteit, wat nodig is om snel te kunnen reageren op veranderingen. De ambitie van Zuidplas is helder. Hoe we daar komen, kan elke keer veranderen. De ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid gaan namelijk heel snel. Dit betekent dat het binnen het programma elk jaar belangrijk is om af te wegen wat het beste bijdraagt aan de ambitie en operationele doelen. Elk jaar worden de activiteiten en het geld wat er nodig is voor de uitvoering opnieuw bekeken en opgenomen in de planning en controle (hierna planning en control cyclus) van de gemeente.

► **Doel van het programma**

Het doel van het programma Duurzaamheid is om de klimaat- en energietransitie aan te jagen, te verbinden, te beslissen wat het belangrijkste is, de (tussentijdse) resultaten te monitoren en te kijken hoe het gaat. Als het nodig is, worden plannen aangepast.

► **Leeswijzer**

Het programmaplan Duurzaamheid beschrijft de ambities, operationele doelen, de belangrijkste activiteiten, hoe we de (tussentijdse) resultaten monitoren, de participatie en samenwerking met het netwerk, de middelen (geld en menskracht) en de communicatie- en veranderstrategie.

Het programmaplan is een sturingsdocument waarmee in beeld is gebracht waar de gemeente Zuidplas zich de komende drie jaar voor gaat inzetten om de vastgestelde ambitie van de Raad op 26 maart 2019 (R19.000027) en het coalitieakkoord dichterbij te brengen en op welke wijze wij dit gaan doen. Het college is bevoegd om dit document vast te stellen.

¹In het sociaal-economisch systeem staat zowel het sociale als het economisch systeem centraal (Vandale). De Sociaal-economische Raad is het adviesorgaan van de Nederlandse regering op sociaal-economisch gebied. Het doel is het bevorderen van brede welvaart centraal waar samenleving, economie en milieu in balans zijn, hier en nu, later en elders.

De opgave Duurzaamheid

Hoofdstuk 1: De ambitie van de gemeente Zuidplas

De opgave Duurzaamheid

1. De ambitie van de gemeente Zuidplas

2. Operationele doelen

3. Het meten en monitoren van de (tussentijdse) resultaten

4. De belangrijkste activiteiten, wat gaan we doen?

5. Participatie en samenwerking met het netwerk

6. Middelen

7. De verander- en communicatiestrategie

1. De ambitie van de gemeente Zuidplas

De ambitie is: in 2050 is Zuidplas energieneutraal, aardgasvrij en klimaatbestendig.

► **Ergieneutraal en aardgasvrij Zuidplas**

Om ervoor te zorgen dat we minder fossiele brandstoffen gebruiken en daarmee de opwarming van de aarde beperken, richten we ons op het besparen van energie en de overgang naar op hernieuwbare, schone energiebronnen. Ergieneutraal betekent dat we evenveel elektriciteit opwekken als we verbruiken. Ook moedigen we het gebruik van elektrisch vervoer aan. Om energie te besparen in woningen, helpen we inwoners bij het verbeteren van de isolatie, wat zowel geld als grondstoffen bespaart. Naast besparen stappen we geleidelijk over van het gebruik van aardgas voor het verwarmen van de gebouwen, het koken en het produceren van warm tapwater op duurzame energiebronnen. Voor het (grootschalig) opwekken van elektriciteit volgen we de zonneladder van het Rijk: we zetten zoveel mogelijk in op zonnepanelen op daken, zoals op bedrijventerreinen. Vervolgens zoeken we plekken langs wegen en andere infrastructuur. Pas als laatste realiseren we zon op velden. Zonneparken op velden gaan altijd samen met het behoud van natuur en een toename van biodiversiteit.

► **Klimaatbestendig Zuidplas**

Met de ambitie 'De gemeente Zuidplas is in 2050 klimaatbestendig' wil de gemeente zo goed mogelijk bestand zijn tegen weersextremen, zowel nu als in de toekomst. Weersextremen zijn hitte, droogte (wat bodemdaling tot gevolg kan hebben) en extreme neerslag (met als gevolg risico op wateroverlast en overstromingen). We zien het als onze verantwoordelijkheid om klimaatverandering zoveel mogelijk te beperken. Als klimaatverandering toch optreedt, zetten we ons maximaal in om Zuidplas ook in de toekomst leefbaar te houden. Wanneer we ons niet voldoende voorbereiden op weersextremen kan dat leiden tot persoonlijk leed, maar ook tot hoge maatschappelijke kosten door schade. We willen het risico op schade door extreem weer zoveel mogelijk beperken, zowel voor de gemeente als voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. We spelen in op het veranderende klimaat, zodat Zuidplas ook in de toekomst leefbaar blijft.

Klimaatverandering heeft niet alleen een negatieve gevolgen voor onze leefomgeving, maar zet ook de ecosystemen verder onder druk. Het lijkt waarschijnlijk dat de gemeente Zuidplas door onder meer klimaatverandering, toename van de landbouwactiviteiten en verstedelijking te maken heeft met een afname van de biodiversiteit. We zetten ons daarom bij klimaatbestendig, energieneutraal en aardgasvrij Zuidplas in om de biodiversiteit te versterken en te verbeteren.

Hoofdstuk 2: Operationele doelen

De opgave Duurzaamheid

1. De ambitie van de gemeente Zuidplas

2. Operationele doelen

3. Het meten en monitoren van de (tussentijdse) resultaten

4. De belangrijkste activiteiten, wat gaan we doen?

5. Participatie en samenwerking met het netwerk

6. Middelen

7. De verander- en communicatiestrategie

2. Operationele doelen

In het collegeprogramma 2022-2025 met de titel 'Ruimte voor iedereen' staan in spoor 2 en 3 de operationele doelen opgenomen. Deze operationele doelen helpen ons met de wens om te komen tot 'In 2050 is Zuidplas energieneutraal, aardgasvrij en klimaatbestendig' dichterbij te brengen. Deze doelen zijn aangepast en scherper gemaakt in de programmabegroting van 2024. In de periode 2024-2026 willen we samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en partners stappen zetten om deze doelen te bereiken.

Energietransitie

Operationele doelen

- ▶ Per 1 januari 2025 zijn voldoende zon-op-veld projecten vergund om het resterende deel van het Regionale Energie Strategie (RES)-bod (0,435 TWh duurzame elektriciteit) te halen.
- ▶ In 2026 worden de kassen in de geconcentreerde gebieden van het Oostland aardgasloos van warmte voorzien.
- ▶ In 2025 zijn Uitvoeringsplannen aardgasvrij opgesteld voor gebieden met een totaal van tenminste 3.600 woningen.
- ▶ In 2030 zijn 3.600 woningen aardgasvrij gemaakt.
- ▶ In 2026 hebben we zicht op de verduurzamingsopgave van ondernemers en hun bedrijven. We hebben een plan opgesteld om ze klimaatneutraal te maken richting 2050.
- ▶ In 2026 is het aantal openbare parkeerplaatsen voor elektrisch laden uitgebreid.
- ▶ In 2026 is de CO₂-uitstoot van het gemeentelijk vastgoed met 20% gedaald ten opzichte van 2022.
- ▶ Verduurzamen van eigen mobiliteit, waaronder:
 - Alle gemeentevoertuigen die aan vervanging toe zijn, worden vervangen door een zo duurzaam mogelijk alternatief;
 - Vastgestelde visie op verduurzamen van eigen mobiliteit.

Klimaatbestendigheid en biodiversiteit

Operationele doelen

- ▶ Vanaf 2026 voldoen alle nieuwbouwprojecten minimaal aan het Convenant Klimaatadaptief Bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.
- ▶ Vanaf 2026 voldoen alle ontwikkelingen in de openbare ruimte minimaal aan het Convenant Klimaatadaptief Bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.
- ▶ Vanaf 2026 wordt al het gemeentelijk vastgoed bij verbouwing of herinrichting klimaatadaptief gerealiseerd en voldoen aan het Convenant Klimaatadaptief Bouwen.
- ▶ In 2030 is een versterking van de biodiversiteit te zien ten opzichte van de nulmeting.

Hoofdstuk 3: Het meten en monitoren van de (tussentijdse) resultaten

De opgave Duurzaamheid

1. De ambitie van de gemeente Zuidplas

2. Operationele doelen

3. Het meten en monitoren van de (tussentijdse) resultaten

4. De belangrijkste activiteiten, wat gaan we doen?

5. Participatie en samenwerking met het netwerk

6. Middelen

7. De verander- en communicatiestrategie

3. Het meten en monitoren van de (tussentijdse) resultaten

In het programma wordt gestuurd op de ambitie en de operationele doelen. Het is van belang om te meten en te monitoren in hoeverre de activiteiten bijdragen aan het behalen van zowel de ambitie als de operationele doelen. Het meten en monitoren is een belangrijke activiteit binnen het programma Duurzaamheid. De doelen van meten en monitoren zijn:

- ▶ Evalueren en bijsturen van doelen en activiteiten;
- ▶ Rapporteren over de status en voortgang en benodigde bijstelling;
- ▶ Richting geven aan effectieve inzet van de beschikbare middelen.

De rapportage over de voortgang van de ambitie en doelen wordt verwerkt in de planning en control cyclus van de gemeente Zuidplas.

Alleen op de energietransitie is het meten van de effecten van de ingezette activiteiten mogelijk. Op dit moment is nog geen vastgesteld inzicht in waar de gemeente staat op het gebied van klimaatbestendigheid. In 2024 wordt gezocht naar geschikte gegevens en indicatoren om de veranderde kwaliteit van klimaatbestendigheid in de gemeente te meten en inzichtelijk te maken. Door het uitvoeren van de biodiversiteit nulmeting volgt een telbare methode om de biodiversiteit te meten in de gemeente.

Bij het meten en monitoren maken we gebruik van verschillende indicatoren (indicatoren zijn meetbare kenmerken die helpen om bepaalde dingen te meten of te beschrijven). Er zijn drie soorten indicatoren:

1. Effectindicatoren: voor het meten en monitoren van het doel. Dit type indicatoren brengt de voortgang van de ambitie en doelen in beeld;
2. Prestatie-indicatoren: voor het meten en monitoren van het middel. Dit type indicatoren maakt de prestaties meetbaar, maar zegt op zichzelf niks over de vooruitgang op de beoogde doelen;
3. Transitie-indicatoren: voor het meten en monitoren in hoeverre aan de randvoorwaarden van een transitie (overgang) wordt voldaan. Dit type indicatoren geven inzicht in de transitie die gaande is.

De opgave Duurzaamheid

1. De ambitie van de gemeente Zuidplas

2. Operationele doelen

3. Het meten en monitoren van de (tussentijdse) resultaten

4. De belangrijkste activiteiten, wat gaan we doen?

5. Participatie en samenwerking met het netwerk

6. Middelen

7. De verander- en communicatiestrategie

Indicatoren voor de energietransitie

Voorbeelden van effectindicatoren zijn:

- Elektriciteitsverbruik in Zuidplas²;
- Opgewekte duurzame elektriciteit in Zuidplas;
- Aardgasverbruik in de woningen in Zuidplas;
- Aardgasverbruik van het gemeentelijke vastgoed in Zuidplas;
- CO₂-uitstoot door aardgasverbruik in Zuidplas in verschillende sectoren.

Voorbeelden van prestatie-indicatoren zijn:

- Aantal (semi) publieke laadpalen in Zuidplas;
- Aantal uitvoeringsplannen aardgasvrij Zuidplas;
- Aantal gemeente voertuigen die duurzaam zijn.

Transitie-indicatoren

Het meten van de overgang naar duurzame energie en klimaatverbeteringen met behulp van transitie-indicatoren is een ingewikkelde opgave. Elke fase van de transitie (verandering) vraagt om andere sturingsvormen en om andere indicatoren. Met behulp van de klassieke transitietheorie en het X-Curve raamwerk³ kunnen we inzicht krijgen in de veranderingen die duiden op een transitie. In het vervolg zoeken we naar een balans tussen kennisverzameling en praktische haalbaarheid van de indicatoren. We verkennen of we dit regionaal kunnen oppakken.

Voor het meten van indicatoren gebruiken we landelijk erkende bronnen. Zo blijft de data van kwaliteit en is deze gelijk en eenduidig. We stellen de volgende eisen aan de benodigde data voor het meten van onze indicatoren:

- De data moet minimaal één keer per jaar verkrijgbaar met relatief beperkte inspanning;
- De data moet van voldoende kwaliteit zijn voor herhaalde metingen over een langere periode.

² Elektriciteitsverbruik binnen de gemeentegrenzen. Dit betekent elektriciteitsverbruik van en in woningen, bedrijven en overige gebouwen. Ook van laadinfrastructuur, de openbare ruimte, de tuinders en in de landbouw.

³ Volgens de klassieke transitietheorie ontstaan transities als gevolg van onderling verbonden veranderingen in structuur, cultuur en praktijken binnen een maatschappelijk systeem (Rotmans & Loorbach, 2009; Van Raak 2016). Veranderingen in de structuur, cultuur en praktijken in een maatschappelijk systeem geven inzicht in de lopende transities. Daarnaast kunnen transities worden bekeken door middel van de X-curve raamwerk. Dit raamwerk verdeelt de transitie in verschillende fases:

- Optimaliseren van het oude systeem;
- Opbouwen van het nieuwe systeem;
- Afbraak van het oude systeem;
- Als het nieuwe systeem als standaard wordt gezien (institutionaliseren).

De opgave Duurzaamheid

1. De ambitie van de gemeente Zuidplas
2. Operationele doelen
3. Het meten en monitoren van de (tussentijdse) resultaten
4. De belangrijkste activiteiten, wat gaan we doen?
5. Participatie en samenwerking met het netwerk
6. Middelen
7. De verander- en communicatiestrategie

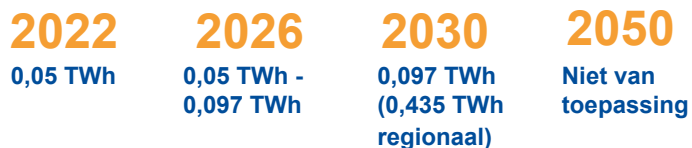
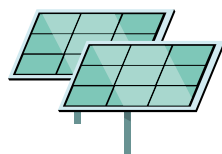
De ontwikkeling op het gebied van meten en monitoring is in volle gang en wordt steeds preciezer en uitgebreider. We houden de ontwikkelingen bij en kunnen dit jaarlijks verbeteren. Zo krijgen we steeds beter en preciezer inzicht in de ontwikkelingen in Zuidplas.

Meten en Monitoren: Energieneutraal en aardgasvrij Zuidplas

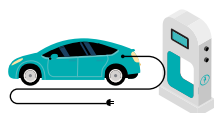
Elektriciteitsverbruik Zuidplas

Duurzame energie opwek
(hernieuwbare elektriciteit wind op land en zon-PV)

Indicator (semi) Publieke laadpalen

Bron: klimaatmonitor

305 laadpalen
2022 nulmeting

Aantal uitvoeringsplannen aardgasvrij

Bron: Project specifieke monitoring

Indicator aardgasverbruik Zuidplas

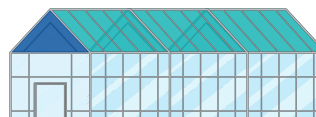
Aardgasverbruik woningen in gemeente

Bron: Klimaatmonitor

Aardgasverbruik bedrijven

Bron: Stedin/Liander/RES

Aardgasverbruik Glastuinbouw

Bron: Klimaatmonitor, Stedin/Liander, RES, WSO, gemeentelijke monitoring eigen vastgoed

Aardgasverbruik Zuidplas
(woningen, bedrijven, tuinders en gemeentelijk vastgoed)

Bron: Klimaatmonitor, Stedin/Liander/RES, WSO, gemeentelijke monitoring eigen vastgoed

De opgave Duurzaamheid

1. De ambitie van de gemeente Zuidplas
2. Operationele doelen
3. Het meten en monitoren van de (tussentijdse) resultaten
4. De belangrijkste activiteiten, wat gaan we doen?
5. Participatie en samenwerking met het netwerk
6. Middelen
7. De verander- en communicatiestrategie

Indicator aardgasvrije woningen

Aantal aardgasvrije
woningen

Bron: project specifieke monitoring

Nul-meting

Onbekend
(natuurlijk
verloop)

2026

Onbekend
(natuurlijk
verloop)

2030

3.600

2050

17.500

Indicator CO₂-uitstoot door aardgasverbruik

Nul-meting

184 miljoen kg

2026

Tussen 184 miljoen kg
en 147 miljoen kg

2030

147 miljoen kg
(afname van ong.
20%)

2050

0 kg

Bron: Vertaling van bovenstaande
KPI's op basis van NTA8800 norm

CO₂-uitstoot gemeentelijk vastgoed

Bron: project specifieke monitoring

Nul-meting

1,3 miljoen kg
2022

2026

1 miljoen kg
(-20%)

2030

Nog te
bepalen

2050

0 kg

Aantal gemeente voertuigen die duurzaam zijn

Nul-meting

Nog uitvoeren

2026

Nog te bepalen

2030

Nog te bepalen

2050

100%

Bron: Project specifieke monitoring

Hoofdstuk 4: De belangrijkste activiteiten, wat gaan we doen?

De opgave Duurzaamheid

1. De ambitie van de gemeente Zuidplas
2. Operationele doelen
3. Het meten en monitoren van de (tussentijdse) resultaten
- 4. De belangrijkste activiteiten, wat gaan we doen?**
5. Participatie en samenwerking met het netwerk
6. Middelen
7. De verander- en communicatiestrategie

4. De belangrijkste activiteiten, wat gaan we doen?

De activiteiten vormen een bewegend geheel en maken mogelijk dat de operationele doelen behaald worden. De ontwikkelingen gaan snel en er kunnen jaarlijks nieuwe activiteiten bijkomen. Ook worden activiteiten afgerond. Het blijft belangrijk om steeds te bepalen welke activiteiten het beste bijdragen aan het behalen van de gestelde operationele doelen en ambities. Jaarlijks vindt er actualisatie plaats van de activiteiten. Deze worden vervolgens verwerkt in de planning en control cyclus van de gemeente. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen waarin per doel is aangegeven welke activiteiten daaraan bijdragen.

Opstellen Uitvoeringsplannen Zuidplas aardgasvrij en uitvoeren Uitvoeringsplannen

In het Omgevingsplan stelt de raad gebieden vast die aardgasvrij worden. Om dat te doen moet er een haalbaar en betaalbaar duurzaam alternatief zijn. Dit wordt beschreven in een Uitvoeringsplan. Dit plan stellen we op met lokale stakeholders in 1 tot 2 jaar tijd.

Verkennen elektrolyser als warmtebron

Een elektrolyser produceert waterstof uit water met (piek)elektriciteit. Daarbij komt (veel) restwarmte vrij. In Zuidplas zijn wellicht kansen voor de realisatie van een elektrolyser, gezien onze ligging ten opzichte van het hoogspanningsstation Bleiswijk en de waterstofbackbone. Er moet verder verkend worden wat de komst van een elektrolyser Zuidplas concreet kan bieden.

Verkennen warmtenet Zuidplaspolder (Warmte Samenwerking Oostland)

De tuinders in Zuidplas willen op korte termijn over op duurzame warmte, waarbij een regionaal warmtenet de enige realistische optie is. In Warmte Samenwerking Oostland wordt met de regio en de tuinders, verenigd in de warmtecorporatie Zuidplaspolder, samengewerkt om dit warmtenet te realiseren. Dit net biedt ook meekoppelkansen om de gebouwde omgeving in Moerkapelle en Zevenhuizen hierop aan te sluiten als dat gewenst blijkt te zijn.

Herijking Transitievisie warmte (hierna TvW)

De TvW biedt inzicht in de warmtetransitie. Met ingang van de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) (juli 2024) zijn gemeenten wettelijk verplicht de TvW (nieuwe term: warmteprogramma) elke vijf jaar te herijken, met de eerste herijking in 2026.

Monitoring en als nodig herijking Regionale Energiestrategie (RES) en uitvoering RES

In de RES-regio Midden-Holland werkt Zuidplas met de regio samen aan de opwek van duurzame elektriciteit. Daarbij faciliteren we projecten om uiteindelijk het RES-bod (hoeveelheid regionaal opgewekte elektriciteit 0,435 TWh) te kunnen halen. Regionale monitoring is nodig om te bepalen of we op koers liggen om dit bod te halen.

Het vastleggen van het Convenant Klimaatadaptief Bouwen in gemeentelijk beleid

De gemeente Zuidplas heeft het Convenant Klimaatadaptief Bouwen ondertekend. Bij alle (nieuwbouw)projecten willen we ons richten op het voorkomen van wateroverlast, hittestress en droogte (en daaruit voortkomende bodemdaling). Daarom wordt klimaatbeleid opgesteld, om klimaatadaptatie sterker te borgen in projecten en de processen.

Klimaatbestendig bouwen en inrichten meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties

Om goed bestand te zijn tegen weersextremen moeten woningen klimaatbestendig gebouwd worden. Dit gaan we onder andere doen door het opstellen van prestatieafspraken met woningcorporaties.

Convenant Klimaatadaptief Bouwen implementeren in de Duurzame Inrichting Openbare Ruimte

De gemeente Zuidplas heeft het Convenant Klimaatadaptief Bouwen ondertekend. Bij alle aanpassingen in de openbare ruimte willen we ons richten op het voorkomen van wateroverlast, hittestress en droogte (en daaruit voortkomende bodemdaling). De uitgangspunten van het convenant worden daarom doorvertaald in de Duurzame Inrichting Openbare Ruimte (DIOR).

De opgave Duurzaamheid

1. De ambitie van de gemeente Zuidplas
2. Operationele doelen
3. Het meten en monitoren van de (tussentijdse) resultaten
4. De belangrijkste activiteiten, wat gaan we doen?
5. Participatie en samenwerking met het netwerk
6. Middelen
7. De verander- en communicatiestrategie

Advisering over de energietransitie richting Vereniging van Eigenaren (VvE's)

VvE's lopen tegen hun eigen uitdagingen aan bij verduurzaming. Zij hebben advies op maat nodig om de nodige stappen te kunnen zetten. Zuidplas faciliteert dit middels het aanbieden van advieswerkzaamheden door een extern bureau. Daarbij maken we waar mogelijk gebruik van beschikbare subsidies.

Voortzetten Energieloket

Inwoners kunnen voor vragen over verduurzaming terecht bij het gemeentelijke energieloket. Daar kunnen ze telefonisch advies vragen over maatregelen en bijbehorende kosten om hun eigen woning te verduurzamen.

Aanpak energiearmoede

Sommige inwoners hebben moeite met het betalen van de energierekening. Zuidplas helpt hen met energiebesparende maatregelen en de overstap naar energiezuinigere apparatuur. Dit verlaagt het energieverbruik en dus ook de energierekening.

Opstellen Soorten Management Plan (SMP)

Om de spouw en het dak te isoleren zijn gebouweigenaren vanuit de Omgevingswet verplicht onderzoek te doen naar beschermde soorten die in de holle ruimtes kunnen leven. Dit kost veel tijd en geld. Met een SMP voert de gemeente dit onderzoek in één keer uit voor de gehele gemeente.

Isolatieaanpak

Vanuit toegekende specifieke uitkeringsgelden (zogenoemde SPUK-gelden) kunnen bewoners via de gemeente subsidie ontvangen voor het (laten) aanbrengen van isolatiemaatregelen als binnenzijde dak-, bodem-, vloer-, vloeringisolatie en waarschijnlijk ook spouwmuurisolatie. Het gaat om grondgebonden woningen met label D,E,F,G en een WOZ-waarde onder € 429.300,-.

Uitvoeren van de gemeentelijke stresstesten en afronden

Het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) stelt dat de gemeente elke zes jaar de stresstesten moet uitvoeren. In 2019 is deze voor het laatst uitgevoerd. Uit de stresstesten volgen de kwetsbaarheden in de gemeente voor wateroverlast, hittestress, droogte en overstromingsrisico's. Aan de hand van de stresstesten en de risicodialogen worden de adaptatiestrategie en de uitvoeringsagenda opgesteld.

Opvolgen van de uitvoeringsagenda klimaatadaptatie

Uit de gemeentelijke stresstesten komen uitdagingen en knelpunten die wij als gemeente aan kunnen pakken. De knelpunten worden vertaald naar concrete acties en worden aangepakt bij herontwikkelingen en aanpassingen in de openbare ruimte.

Stimuleren van klimaatbestendige schoolpleinen

De schoolpleinen in de gemeente zijn vaak betegeld en gevoelig voor hittestress. Grote kansen liggen er voor het vergroenen van deze schoolpleinen. We zetten ons daarom in voor groene schoolpleinen om hittestress tegen te gaan en water op locatie op te vangen en vast te houden. We informeren scholen over de subsidie van provincie Zuid-Holland voor klimaatbestendige schoolpleinen.

De opgave Duurzaamheid

1. De ambitie van de gemeente Zuidplas
2. Operationele doelen
3. Het meten en monitoren van de (tussentijdse) resultaten
4. De belangrijkste activiteiten, wat gaan we doen?
5. Participatie en samenwerking met het netwerk
6. Middelen
7. De verander- en communicatiestrategie

Actualiseren beleid bodemenergie

Op basis van de evaluatie uit 2023 van het beleid gaan we verkennen of het beleid moet en kan worden aangepast om de warmte uit de bodem optimaal en rechtvaardig te benutten.

Energietransitie meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties

In overleg met de woningcorporaties wordt gekeken welke stappen zij zetten richting verduurzaming. Door dit op te nemen in de prestatieafspraken zorgen we ervoor dat de gemeente en de corporaties elkaar versterken in de aanpak.

Verkenning benodigde aanpak verduurzamen bedrijven en bedrijventerreinen

Steeds meer ondernemers zijn bezig met verduurzaming. Zuidplas onderzoekt hoe groot de opgave nog is en op welke manier wij ondernemers hierbij kunnen stimuleren.

Inzet Servicepunt Energietransitie Bedrijven Midden-Holland (SEB-MH)

Het SEB-MH adviseert bedrijven over mogelijkheden om te verduurzamen, vooral wat betreft het plaatsen van zonnepanelen op bedrijfsdaken. Daarmee zorgen we ervoor dat er minder zonnepanelen op land geplaatst moeten worden. Samen met de regiogemeenten zorgt Zuidplas voor het bestaan van het SEB-MH.

Laadinfra

We continueren de aansluiting bij de regionale concessiehouder voor laadinfra. Op basis van onderzoeken naar de energiebehoefte van laadinfra stellen we laadinfra-beleid en een laadpalenplan op.

Convenant klimaatadaptief Bouwen implementeren in het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) van alle gebouwen

Als gemeente moeten we het goede voorbeeld te geven. Daarom vinden we het belangrijk om klimaatadaptief bouwen onderdeel uit te laten maken van ieder MJOP, om zo het gemeentelijk vastgoed klimaatbestendig te ontwerpen en in te richten.

Uitvoeren van (nul)meting biodiversiteit

We hebben als gemeente nog geen zicht op de huidige biodiversiteit en hoe wij deze kunnen versterken. Het kennen van de stand van de huidige biodiversiteit, de natuurwaarden van gebieden en de kansen om de biodiversiteit te versterken is nodig, zodat wij beleid kunnen opstellen, beheer aan kunnen passen om ook het beleid en beheer te monitoren in de toekomst. Op basis van de nulmeting kunnen we na enkele jaren vaststellen of het beheer en beleid dat we uitvoeren ook bijdraagt aan het versterken van de biodiversiteit.

Opstellen van een participatie- en communicatiestrategie biodiversiteit

Om de biodiversiteit te versterken is samenwerking met de recreatieschappen en andere partners belangrijk. Ook inwoners worden waar mogelijk betrokken, bijvoorbeeld in het participatietraject bij de biodiversiteit nulmeting. Met onder andere de communicatiestrategie willen we meer kansen benutten om de biodiversiteit te versterken.

De opgave Duurzaamheid

1. De ambitie van de gemeente Zuidplas
2. Operationele doelen
3. Het meten en monitoren van de (tussentijdse) resultaten
4. De belangrijkste activiteiten, wat gaan we doen?
5. Participatie en samenwerking met het netwerk
6. Middelen
7. De verander- en communicatiestrategie

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed

Als gemeente hebben we een voorbeeldfunctie in de energietransitie. We verduurzamen gemeentelijk vastgoed en starten bij de zogenaamde makkelijk te verduurzamen panden. Grootverbruikers (zoals Dorpshuis Swanla) hebben hogere prioriteit om te verduurzamen. Daarnaast wordt er een Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan (DMJOP) opgesteld voor alle overige gemeentelijke panden.

Het uitwerken van een visie op verduurzaming van eigen mobiliteit en hoe dit raakt aan arbeidsvoorwaarden (HR-vraagstuk)

Zuidplas verkent welke mogelijkheden er zijn om de eigen mobiliteit te verduurzamen en hoe dit de arbeidsvoorwaarden raakt.

Daar waar mogelijk het aanschaffen van duurzame voertuigen

We brengen in beeld hoeveel voertuigen van de gemeente nog verduurzaamd moeten worden. Daarbij wordt gekeken naar duurzame mogelijkheden, afschrijving en financiële mogelijkheden.

Opstellen beleid versterken biodiversiteit

De biodiversiteit nulmeting geeft inzicht in de kansen om de biodiversiteit binnen de gemeente te versterken. Bij (nieuwbouw)projecten vinden we het belangrijk dat kansen om de biodiversiteit te versterken worden benut, bijvoorbeeld door middel van natuurinclusief ontwikkelen. Daarom wordt biodiversiteitsbeleid opgesteld, om dit te borgen in projecten en de processen.

Transitie naar een ecologisch verantwoord beheer en inrichting om de indicatorsoorten te versterken

Het beheer en inrichting van de openbare ruimte moet zorgen voor het versterken van de biodiversiteit. Uit de biodiversiteit nulmeting volgt advies met kansen en mogelijkheden voor beter ecologisch verantwoord beheer en inrichting. Zodra duidelijk is welk ecologisch beheer en inrichting gewenst is, zal dit opgenomen worden in de Duurzame Inrichting Openbare Ruimte (DIOR).

Natuurinclusief ontwikkelen onderdeel uit laten maken van nieuwe projecten en ontwikkelingen

De biodiversiteit wordt in stedelijk gebied versterkt door deze groen en natuurinclusief in te richten. Er ontstaat een koppelkans tussen het klimaatadaptief en natuurinclusief inrichten, door een groene, gevarieerde omgeving te creëren afgestemd op doelsoorten (waaronder flora en fauna).

Hoofdstuk 5: Participatie en samenwerking met het netwerk

De opgave Duurzaamheid

1. De ambitie van de gemeente Zuidplas
2. Operationele doelen
3. Het meten en monitoren van de (tussentijdse) resultaten
4. De belangrijkste activiteiten, wat gaan we doen?

5. Participatie en samenwerking met het netwerk

6. Middelen
7. De verander- en communicatiestrategie

5. Participatie en samenwerking met het netwerk

Er zijn veel partijen betrokken en nodig om de duurzaamheidsambities te halen. De samenwerking met verschillende partijen die betrokken zijn bij de opgave duurzaamheid is groot. De participatie en de samenwerking op duurzaamheid geven we vorm vanuit de activiteiten. Bij de activiteiten brengen we zowel het interne als externe netwerk aan betrokken en te betrekken partijen in beeld. Een uitgebreide analyse van lokale, regionale en landelijke belanghebbenden is daarbij van cruciaal belang. Vervolgens bekijken we met deze partijen welke vormen van samenwerking geschikt zijn. Voor de uitvoering van de duurzaamheidsactiviteiten maken we gebruik van de Handreiking Participatie bij ruimtelijke initiatieven en het Kader Participatie van de gemeente. Om zo inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties op de juiste wijze te betrekken bij de activiteiten.

Het netwerk van de opgave Duurzaamheid ziet er onder andere als volgt uit*:

- Duurzaam Bouwloket;
- Duurzaamheidsplatform Zuidplas;
- Energiecorporatie Zon op Zuidplas;
- Gemeenten in Midden-Holland;
- Glastuinbouw;
- Greenport West Holland;
- Hoogheemraadschap Schieland Krimpenerwaard;
- Liander;
- Nationaal programma lokale warmtetransitie;
- Omgevingsdienst Haaglanden;
- Omgevingsdienst Midden-Holland;
- Ondernemers en hun bedrijven;
- Provincie Zuid-Holland;
- Servicepunt Energietransitie Bedrijven Midden-Holland;
- Stedin;
- Staatsbosbeheer;
- Stichting ZO!;
- Woningcorporaties: Woonpartners Midden-Holland, Stedelink, Woonbron en Mozaïek Wonen;
- Warmte Samenwerking Oostland (WSO).

* Deze lijst is niet volledig. Daarbij is het belangrijk dat we het (bestaande) netwerk blijven uitbouwen en onderhouden.

De opgave Duurzaamheid

1. De ambitie van de gemeente Zuidplas

2. Operationele doelen

3. Het meten en monitoren van de (tussentijdse) resultaten

4. De belangrijkste activiteiten, wat gaan we doen?

5. Participatie en samenwerking met het netwerk

6. Middelen

7. De verander- en communicatiestrategie

Om de ambitie en de operationele doelen dichterbij te brengen is participatie en samenwerking met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en partners (het netwerk) in de activiteiten van belang. De invloed van de gemeente is in de ene activiteit groter dan in de andere. Hoewel de invloed soms beperkt is, heeft de gemeente op basis van de landelijk kaders en richtlijnen de regie over de duurzaamheidstransitie.

De gemeente kan de volgende rollen innemen in activiteit (bovenaan hoge invloed, onderaan minder hoog):

- Eigenaar en beheerder: de gemeente heeft directe invloed op de eigen organisatie en de inrichting daarvan, denk aan eigen gebouwen en het wagenpark. Ook heeft de gemeente directe invloed op ontwikkelingen in de buitenruimte (waarbij kaderstelling uiteraard van belang is) en het beheer daarvan.
- Het stellen van kaders: de gemeente stelt de beleidskaders op en heeft daarmee invloed op de ontwikkeling. Bijvoorbeeld in de Transitievisie Warmte of een klimaatadaptatieplan.
- Faciliteren: door gebruik te maken van initiatieven van de markt en inwoners om de transitie op gang te brengen. De gemeente kan de transitie versnellen door initiatieven te toetsen aan de gemeentelijke doelstellingen en te begeleiden.
- Stimuleren: initiatieven ondersteunen door bijvoorbeeld het ondersteunen van een bedrijvenaankpak en gezamenlijk acties voor inwoners. Denk aan het inzetten van activiteiten zoals: Inzet Servicepunt Energietransitie Bedrijven, Isolatieaankpak en een aankpak op energiearmoede.
- Informeren: het verstrekken van duidelijke, onafhankelijke informatie aan bewoners om hen te begeleiden bij het nemen van de nodige stappen bij het uitvoeren van duurzaamheidsmaatregelen. Denk aan het inzetten van het Energieloket en het adviseren van Verenigingen van Eigenaren.
- Samenwerken en partijen bij elkaar brengen: het actief zoeken naar samenwerkingsvormen om doelen te halen. Bijvoorbeeld door (financiële) deelname aan projecten. En het bij elkaar brengen van partijen met een gezamenlijk beleidsdoel, zoals woningcorporaties, netbeheerders en inwoners binnen de Transitievisie Warmte en uitvoeringsplannen Zuidplas aardgasvrij.

Bij de uitvoering van een activiteit wordt gekeken welke rol van de gemeente wenselijk is.

Op de volgende pagina hebben we de doelen, activiteiten en het netwerk in een 'Doelen Inspanningen Netwerk' (DIN) visueel weergegeven:

Ambitie: De gemeente Zuidplas is in 2050 energieneutraal, aardgasvrij en klimaatbestendig

Operationele doelen

Vanaf 2026 voldoen alle nieuwbouw projecten minimaal aan het Convenant Klimaatadaptief Bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.

Vanaf 2026 voldoen alle ontwikkelingen in de openbare ruimte minimaal aan het Convenant Klimaatadaptief Bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.

Medio 2025 zijn voldoende zon-op-veld projecten vergund om het RES-bod (0,435 TWh duurzame elektriciteit) te halen.

In 2026 worden de kassen in de geconcentreerde gebieden van het Oostland aardgasloos van warmte voorzien.

In 2025 zijn Uitvoeringsplannen aardgasvrij opgesteld voor gebieden met een totaal van tenminste 3.600 woningen.

In 2030 zijn 3.600 woningen aardgasvrij gemaakt.

In 2026 is de CO₂-uitstoot van het gemeentelijk vastgoed met 20% gedaald ten opzichte van 2022.

Vanaf 2026 wordt al het gemeentelijk vastgoed bij verbouwing of herinrichting klimaatadaptief gerealiseerd en voldoen aan het Convenant Klimaatadaptief Bouwen.

In 2030 is een versterking van de biodiversiteit te zien ten opzichte van de nulmeting.

In 2026 hebben we zicht op de verduurzamingsopgave van ondernemers en hun bedrijven. We hebben een plan opgesteld om ze klimaatneutraal te maken richting 2050.

In 2026 is het aantal openbare parkeerplaatsen voor elektrisch laden uitgebreid.

Alle gemeente voertuigen die aan vervanging toe zijn, worden vervangen door een zo duurzaam mogelijk alternatief.

Vastgestelde visie op verduurzamen van eigen mobiliteit.

Inspanningen

Het vastleggen van het Convenant Klimaatadaptief Bouwen in gemeentelijk beleid

Opvolgen van de uitvoeringsagenda klimaatadaptatie

Opstellen van gemeentelijk beleid om de biodiversiteit te versterken

Uitvoering Regionale Energie Strategie

Advisering VvE's

Opstellen en uitvoeren Soorten Management Plan

Inzet Servicepunt Energietransitie Bedrijven Midden-Holland (SEB-MH)

Continueren aansluiting bij de regionale concessiehouder voor laadinfrastructuur

Klimaatbestendig bouwen en inrichten meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties

Convenant Klimaatadaptief Bouwen implementeren in het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) van alle gebouwen

Transitie naar een ecologisch verantwoord beheer en inrichting om de indicatorsoorten te versterken

Verkennen warmtenet Zuidplas polder (WSO samenwerking)

Actualiseren beleid bodemenergie

Gemeentelijk vastgoed in gebieden waar Uitvoeringsplannen Aardgasvrij worden opgesteld meenemen in de planvorming richting aardgasvrij

Verkenning benodigde aanpak verduurzamen bedrijven en bedrijventerreinen

Daar waar mogelijk het aanschaffen van duurzame voertuigen

Stimuleren van klimaatbestendige schoolpleinen

Uitvoeren van (nul) meting biodiversiteit

Natuurinclusief ontwikkelen maakt deel uit van nieuwe projecten en ontwikkelingen

Herijking Transitievisie Warmte (TVW)

Isolatieaanpak

Verkennen elektrolyser als warmtebron

Opstellen Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan (DMJOP) voor alle overige gemeentelijke panden

Het uitwerken van een visie op verduurzaming van eigen mobiliteit en hoe dit raakt aan arbeidsvoorwaarden (HR-vraagstuk)

Convenant Klimaatadaptief Bouwen implementeren in de DIOR

Monitoring en als nodig herijking Regionale Energie Strategie

Opstellen Uitvoeringsplannen (UP) Zuidplas aardgasvrij

Energietransitie meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed

Onderzoeken energiebehoefte laadinfra

Uitvoeren van de gemeentelijke stresstesten en afronden

Uitvoeren van (nul) meting biodiversiteit

Uitvoeren Uitvoeringsplannen

Gemeente-brede communicatie door voortzetten Energieloket

Grootverbruikers (zoals Dorpshuis Swanla) hoger op de prioriteitenlijst krijgen om te verduurzamen

Opstellen laadinfrastructuur en laadpalenplan

Aanpak energiearmoede

Netwerken*

Duurzaam Bouwloket	Energiecorporatie Zon op Zuidplas	Glastuinbouw	Hoogheemraadschap Schieland Krimpenerwaard	Nationaal programma lokale warmtetransitie	Omgevingsdienst Midden-Holland	Provincie Zuid-Holland	Staatsbosbeheer
Duurzaamheidsplatform Zuidplas	Gemeenten in Midden-Holland	Greenport West Holland	Liander	Omgevingsdienst Haaglanden	Servicepunt Energietransitie Bedrijven Midden-Holland	Stedin	Woningcorporaties: Woonpartners Midden-Holland, Stedelink, Woonbron en Mozaiek Wonen
					Ondernemers en hun bedrijven	Stichting ZO!	Warmte Samenwerking Oostland

* Deze lijst is niet volledig. Daarbij is het belangrijk dat we het (bestaande) netwerk blijven uitbouwen en onderhouden.

Hoofdstuk 6: Middelen

De opgave Duurzaamheid

1. De ambitie van de gemeente Zuidplas
2. Operationele doelen
3. Het meten en monitoren van de (tussentijdse) resultaten
4. De belangrijkste activiteiten, wat gaan we doen?
5. Participatie en samenwerking met het netwerk
- 6. Middelen**
7. De verander- en communicatiestrategie

6. Middelen

Om het programma Duurzaamheid uit te voeren, zijn medewerkers en financiële middelen noodzakelijk. Voor de taken vanuit het Klimaatakkoord heeft het Rijk financiële middelen beschikbaar gesteld. Deze gelden zijn bedoeld als tegemoetkoming in de uitvoeringslasten. De gemeente heeft ook vanuit het Deltaprogramma taken gekregen voor klimaatadaptatie. Hiervoor zijn vanuit het Rijk geen middelen beschikbaar gesteld.

De opgave Duurzaamheid is volop in ontwikkeling. Dit brengt met zich mee dat, zowel op rijksniveau als op gemeentelijk niveau, de beleidsmatige, projectmatige en financiële doorvertaling van ontwikkelingen in verschillende fases plaatsvindt. Om in te kunnen spelen op ontwikkelingen is flexibiliteit in het programma nodig. Dit betekent dat er jaarlijks nieuwe activiteiten bij kunnen komen en dat het tempo van de activiteiten kan worden versneld of vertraagd. Financiële flexibiliteit is ingebouwd, zodat financiële middelen binnen het programma verschoven kunnen worden. Maar ook dat er extra financiële middelen gevraagd kunnen worden, omdat er andere of meer activiteiten nodig blijken te zijn.

De benodigde vaste budgetten voor het programma Duurzaamheid zijn verwerkt in de programmabegroting. Jaarlijks vindt er actualisatie plaats van de activiteiten. Het financiële gevolg hiervan wordt jaarlijks verwerkt in de planning en control cyclus van de gemeente.

Hoofdstuk 7: De verander- en communicatiestrategie

De opgave Duurzaamheid

1. De ambitie van de gemeente Zuidplas
2. Operationele doelen
3. Het meten en monitoren van de (tussentijdse) resultaten
4. De belangrijkste activiteiten, wat gaan we doen?
5. Participatie en samenwerking met het netwerk
6. Middelen
7. De verander- en communicatiestrategie

7.1. Veranderstrategie

De opgave Duurzaamheid vormt een transitie, een overgang die leidt tot ingrijpende en grote veranderingen in het bestaande sociaal-economisch systeem. Voor een duurzaam resultaat van een overgangsproces zijn heldere principes belangrijk. De veranderstrategie werkt door in de zowel de activiteiten als de inrichting van het programma Duurzaamheid. De veranderprincipes zijn:

1. **Overkoepelend:** Vanuit diverse wetten en akkoorden hebben we de duurzaamheidsactiviteiten in beeld gebracht. We gaan aan de slag met de meest dwingende taken uit het Klimaatakkoord en het Deltaprogramma. Deze taken leveren de grootste bijdrage aan de doelen. Vrijblijvende taken/activiteiten pakken we alleen op als er voldoende middelen beschikbaar zijn. Daar waar mogelijk worden externe middelen gebruikt.
2. **Beleid:** Het beleid binnen het programma Duurzaamheid stemmen we af met andere (beleids-)terreinen en brengen we samen binnen de instrumenten van de Omgevingswet, Duurzaam Inrichting Openbare Ruimte (DIOR), sociaal domein, mobiliteit, economie en de opgaven Middengebied, Vitale dorpen en Landschappelijk Zuidplas. Voor de gemeentelijke organisatie brengen we in beeld hoe de activiteiten van het programma Duurzaamheid doorwerken in de activiteiten van de organisatie en andersom. Dit doen we om de samenhang te vergroten en de samenwerking te versterken. En om de kennis over duurzame opgaven te vergroten in de organisatie waar dat nodig is.
3. **Besturing en beheersing:** De opgave Duurzaamheid is in ontwikkeling. Dit brengt met zich mee dat de beleidsmatige, projectmatige en financiële doorvertaling van ontwikkelingen in fases plaatsvindt. De activiteiten vormen een dynamisch geheel die kunnen veranderen. Het is belangrijk om altijd te kijken wat het beste helpt om onze doelen te bereiken. Elk jaar kijken we opnieuw naar wat we doen en wat we nodig hebben aan menskracht en geld. De benodigde actualisatie verwerken we in de planning en control cyclus van de gemeente. We sturen in ons programma op: Tempo, Haalbaarheid, Efficiëntie, Flexibiliteit en Doelgerichtheid (THEFD).
4. **Informatie en systemen:** Om te beoordelen of we dichterbij de doelen komen ontwikkelen we een monitoringssysteem. We zorgen ervoor dat de beschikbare data, zo volledig en nauwkeurig mogelijk is en verwerken dit jaarlijks in de planning en control cyclus van de gemeente. De Europese commissie heeft een richtlijn voor duurzaamheidsverslaggeving gepresenteerd, ook wel Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) genoemd. Deze geldt in de eerste plaats alleen voor naamloze vennootschappen (NV's) en besloten vennootschappen (BV's), maar het kan zijn dat de gemeente er uiteindelijk ook iets mee moet doen. We houden hier rekening mee als we ons monitorsysteem maken.
5. **Mensen en cultuur:** Het programma Duurzaamheid richt zich op het delen van kennis en vaardigheden over de energietransitie, klimaatbestendigheid, biodiversiteit en gedragsverandering. Duurzaamheid is belangrijk voor alle afdelingen van de gemeente. Daarom willen we dat algemene kennis over duurzaamheid en duurzaamheidsstaken een vast onderdeel worden van het werk van alle medewerkers, en dat dit wordt opgenomen in de leerplannen van de organisatie. We betrekken de medewerkers bij duurzaamheidsontwikkelingen en laten zien wat dit betekent voor het werk van collega's. Vanuit het Klimaatakkoord en het Deltaprogramma heeft de gemeente extra taken gekregen. Voor de taken voor de lange periode proberen we vast personeel aan te trekken, zodat we de vakkennis in de organisatie behouden. Voor specifieke technische kennis blijven we gebruikmaken van ingehuurde vakkennis, vanwege een tekort aan gespecialiseerd personeel op de arbeidsmarkt. In de activiteitenstrategie en de doorrekening naar de benodigde gelden is hiermee rekening gehouden.
6. **Gedragsverandering:** We leren meer over hoe mensen hun gedrag veranderen, gebruiken deze kennis in de praktijk en delen het met anderen in projecten en samenwerkingen met verschillende partijen. Het veranderen van gedrag wordt een vast en belangrijk onderdeel van onze verschillende plannen voor beleid en uitvoering. We reserveren ook de juiste financiële middelen binnen onze projecten en beleidsprocessen voor deze activiteiten.

De opgave Duurzaamheid

1. De ambitie van de gemeente Zuidplas
2. Operationele doelen
3. Het meten en monitoren van de (tussentijdse) resultaten
4. De belangrijkste activiteiten, wat gaan we doen?
5. Participatie en samenwerking met het netwerk
6. Middelen
7. De verander- en communicatiestrategie

7.2. Communicatiestrategie

Duidelijke en begrijpelijke communicatie

In het Duurzaamheidsprogramma vinden we het belangrijk om duidelijk en begrijpelijk te communiceren. De informatie die we delen met inwoners wordt zoveel als mogelijk geschreven op B1-niveau. Dat betekent dat we eenvoudig Nederlands gebruiken, zodat de meeste mensen het begrijpen. Communicatie is onmisbaar voor het vergroten van bewustzijn, het delen van kennis, het beïnvloeden van gedrag en het stimuleren van verandering. We stellen een strategisch communicatiekader (Strategisch communicatieframe) op voor het Duurzaamheidsprogramma en voor elke pijler (Energie neutraal en aardgasvrij Zuidplas, Klimaatbestendig Zuidplas, Biodivers Zuidplas). Waar nodig doen we dit ook voor de activiteiten.

We dragen de boodschap eenduidig uit

Verschillende inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties zijn al goed op weg en bezig met duurzaamheid om diverse redenen, zoals persoonlijke overwegingen of financiële overwegingen. Om bewust duurzamer leven in de gemeente Zuidplas nog meer te stimuleren en gedragsverandering te activeren, is het belangrijk dat we dit in duidelijke stappen doen en dat de stappen begrijpelijk en toegankelijk zijn voor iedereen. We ontwikkelen een overkoepelende kernboodschap en kernboodschappen per pijler. Deze dragen we eenduidig uit. Deze boodschappen worden regelmatig bijgewerkt indien nodig. We koppelen deze kernboodschappen ook altijd aan verschillende activiteiten en projecten. We passen de boodschap voortdurend aan op de behoeften van diverse doelgroepen. Zo weten we wie we willen bereiken, met welke boodschap en welk effect we willen bereiken in termen van kennis, houding en gedrag. Om ook moeilijk bereikbare doelgroepen te betrekken, stemmen we de communicatie af op de waarden en levensstijlen van deze groepen. We maken hierbij gebruik van CBS-leefstijlprofielen in de wijken en buurten van Zuidplas.

Het strategisch communicatie frame richt zich op de externe en interne communicatie.

De communicatiestrategie richt zich steeds op het informeren, inspireren, het aangaan van dialoog, bewustwording en gedragsverandering. We proberen inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties te betrekken bij wat zij kunnen doen. De gemeente heeft hierbij de taak om op het juiste moment iedereen van duidelijke en begrijpelijke informatie te voorzien. In de uitvoering van de communicatie zullen we daarbij:

- Zelf het goede voorbeeld geven en dit ook communiceren;
- Resultaten bijhouden en zichtbaar maken;
- Aansluiten bij bestaande initiatieven;
- Mensen in de samenleving betrekken die het goede voorbeeld al geven en deze mensen zelf het verhaal laten vertellen;
- Samenwerken met de regio en belanghebbenden (stakeholders).

Om dit te bereiken gaan we de volgende dingen doen:

- Het ontwikkelen van een communicatiestrategie op duurzaamheid, de pijlers en waar nodig op de activiteiten;
- Stakeholderanalyse maken per activiteit;
- Benutten, onderhouden en uitbreiden van lokale netwerken;
- Website www.duurzaamzuidplas.nl up-to-date houden;
- Meerdere keren per jaar een digitale nieuwsbrief voor geïnteresseerden opstellen en versturen (minimaal 4 keer per jaar);
- Medewerkers van de gemeente Zuidplas informeren over het programma en de activiteiten via BLIK – groep Duurzaamheid (intranet voor medewerkers);
- Social mediakanalen van de gemeente Zuidplas inzetten voor kennisdeling en het delen van goede voorbeelden;
- Regelmatige (betaalde) nieuwsberichten plaatsen in lokale kranten.

De opgave Duurzaamheid

1. De ambitie van de gemeente Zuidplas
2. Operationele doelen
3. Het meten en monitoren van de (tussentijdse) resultaten
4. De belangrijkste activiteiten, wat gaan we doen?
5. Participatie en samenwerking met het netwerk
6. Middelen
7. De verander- en communicatiestrategie

Duurzaamheidsboodschappen

Koepelverhaal - Kernboodschap 'Duurzaam Zuidplas'

Zuidplas wil een duurzame gemeente zijn, waar het prettig wonen, werken en leven is en blijft. Tegelijkertijd verandert het klimaat, met zichtbare gevolgen in de natuur en in de omgeving waar we leven. Deze veranderingen merken we ook in de gemeente Zuidplas. Daarom is samen werken aan verduurzaming zo belangrijk. Ook biedt het economische kansen. Het doel is dat Zuidplas in 2050 energieneutraal, aardgasvrij en klimaatbestendig is. Bij onze inzet op klimaatbestendig, energieneutraal en aardgasvrij Zuidplas zetten we ook in op het behouden en versterken van de biodiversiteit. Om dit te bereiken werkt de gemeente Zuidplas vanuit het programmaplan Duurzaamheid aan de verschillende activiteiten. Hiervoor werken we samen met inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties. Deze uitdaging vraagt van iedereen inzet. Samen Duurzaam Doen!

Pijler 1: kernboodschap 'Ergieneutraal en aardgasvrij Zuidplas'

Zuidplas zet in op het besparen van energie en het overstappen op hernieuwbare, schone energiebronnen. Daarom helpen we inwoners om hun woning beter te isoleren, het wooncomfort te verbeteren en daarmee geld en energie te besparen. We maken stappen om het gebruik van aardgas voor het verwarmen van de gebouwen, koken en het produceren van warm (tap)water te stoppen. We onderzoeken andere, duurzame manieren om onze huizen en ons (tap)water te verwarmen en gasloos te kunnen koken. We zetten daarbij onder meer in op het opwekken van zonne-energie, waarvan zoveel mogelijk op (grote) daken. Ook stimuleren we het gebruik van elektrisch vervoer. Hierbij dragen we bij aan het landelijke doel om in 2050 klimaatneutraal te zijn, met aandacht voor haalbaarheid en betaalbaarheid.

Pijler 2: kernboodschap 'Klimaatbestendig Zuidplas'

Het klimaat verandert en dat merken we aan warmere en drogere zomers en meer neerslag in de herfst en winter. Dit heeft een negatieve invloed op onze omgeving. Zuidplas wil daarom klimaatbestendig worden. Dit betekent dat we zo goed mogelijk voorbereid zijn op weersextremen, zoals hitte, droogte en heel veel neerslag. Nu en in de toekomst. Dit doen we door Zuidplas zo in te richten dat de effecten van het veranderende klimaat kunnen worden opgevangen. Dit opnieuw inrichten van de omgeving en de voorbereidingen op het veranderende klimaat noemen we klimaatadaptatie.

Pijler 3: kernboodschap 'Biodivers Zuidplas'

Biodiversiteit is een mix aan verschillende soorten dieren, planten en micro-organismen. Uit onderzoek is gebleken dat door toedoen van de mens, het niet goed gaat met de biodiversiteit. Zuidplas wil de afname in de biodiversiteit stoppen, zodat de biodiversiteit weer kan verbeteren en toenemen. Dit doen we door in te zetten op het vergroten van de verschillende soorten planten, dieren en micro-organismen en we onderzoeken waar de verbeterkansen liggen. Onderzoek laat namelijk zien dat mensen zich ook beter voelen in een groene, diverse omgeving. Het helpt te ontspannen, verhoogt ons welzijn en heeft een positief effect op de gezondheid. Zo maken we een fijner Zuidplas om in te leven.

Bijlage 1: Overzicht waarin per doel is aangegeven welke activiteiten daaraan bijdragen

Bijlage 1: Overzicht waarin per doel is aangegeven welke activiteiten daaraan bijdragen

De activiteiten die bij meerdere doelen terugkomen hebben een kleur gekregen.

Doelen	Activiteiten			
Per 1 jan 2025 zijn voldoende zon-op-land projecten vergund om het Regionale Energiestrategie-bod (0,435 TWh duurzame elektriciteit) te halen.	Monitoring en als nodig herijking Regionale energiestrategie Uitvoeren Regionale Energie Strategie	Inzet Servicepunt Energietransitie Bedrijven Midden-Holland (SEB-MH)	Energietransitie meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties	
In 2026 worden de kassen in de geconcentreerde gebieden van het Oostland aardgasloos van warmte voorzien.	Verkennen warmtenet Zuidplas polder (Warmte samenwerking Oostland)	Verkennen elektrolyser als warmtebron	Herijking Transitievisie Warmte (TVW)	
In 2030 zijn 3.600 woningen aardgasvrij gemaakt. In 2025 zijn Uitvoeringsplannen aardgasvrij opgesteld voor gebieden met een totaal van tenminste 3.600 woningen.	Opstellen Uitvoeringsplannen Zuidplas aardgasvrij Uitvoeren Uitvoeringsplannen	Verkennen elektrolyser als warmtebron	Herijking Transitievisie Warmte (TVW)	Energietransitie meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties
	Voortzetten Energieloket	Isolatieaanpak	Aanpak energiearmoede	Actualiseren beleid bodemenergie
	Faciliteren bewonersinitiatieven	Verduurzamen VvE's	Opstellen Soorten Management Plan	
In 2026 is de CO ₂ -uitstoot van het gemeentelijk vastgoed met 20% gedaald ten opzichte van 2022.	Opstellen Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan (DMJOP) voor alle overige gemeentelijke panden	Grootverbruikers (zoals Dorpshuis Swanla) Krijgen hogere prioriteit om te verduurzamen	Opstellen Soorten Management Plan	
In 2026 hebben we zicht op de verduurzamingsopgave van ondernemers en hun bedrijven. We hebben een plan opgesteld om ze klimaatneutraal te maken richting 2050.	Verkenning benodigde aanpak verduurzamen bedrijven en bedrijventerreinen	Inzet Servicepunt Energietransitie Bedrijven Midden-Holland (SEB-MH)	Opstellen Soorten Management Plan	

Doelen	Activiteiten			
In 2026 is het aantal openbare parkeerplaatsen voor elektrisch laden uitgebreid.	Continueren aansluiting bij de regionale Concessiehouder voor laad-infrastructuur	Opstellen laadinfrabeleid en laadpalenplan	Onderzoeken energiebehoefte laadinfra	
Verduurzamen van eigen mobiliteit, waaronder: Alle gemeente voertuigen die aan vervanging toe zijn, worden vervangen door een zo duurzaam mogelijk alternatief. Vastgestelde visie op verduurzamen van eigen mobiliteit.	Het uitwerken van een visie op verduurzaming van eigen mobiliteit en hoe dit raakt aan arbeidsvoorwaarden	Daar waar mogelijk het aanschaffen van duurzame voertuigen.		
Vanaf 2026 voldoen alle nieuwbouwprojecten minimaal aan het Convenant Klimaatadaptief Bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.	Het vastleggen van het Convenant Klimaatadaptief Bouwen in gemeentelijk beleid	Klimaatbestendig bouwen en inrichten meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties		
Vanaf 2026 voldoen alle ontwikkelingen in de openbare ruimte minimaal aan het Convenant Klimaatadaptief Bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.	Uitvoeren van de gemeentelijke stresstesten	Opvolgen van de uitvoeringsagenda klimaatadaptatie	Convenant Klimaatadaptief Bouwen implementeren in de Duurzame Inrichting Openbare Ruimte (DIOR)	Verkenning benodigde aanpak verduurzamen bedrijven en bedrijventerreinen
	Stimuleren van klimaatbestendige schoolpleinen			
Vanaf 2026 wordt al het gemeentelijk vastgoed bij verbouwing of herinrichting klimaatadaptief gerealiseerd en voldoen aan het Convenant Klimaatadaptief Bouwen.	Convenant klimaatadaptief bouwen implementeren in het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) van alle gebouwen	Opstellen Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan (DMJOP) voor alle overige gemeentelijke panden		
In 2030 is een versterking van de biodiversiteit te zien ten opzichte van de nulmeting.	Nulmeting biodiversiteit	Natuurinclusief ontwikkelen maakt deel uit van nieuwe projecten en ontwikkelingen	Verkenning benodigde aanpak verduurzamen bedrijven en bedrijventerreinen	
	Opstellen Soorten Management Plan	Uitvoeren Regionale Energiestrategie (programma zon-op-veld)	Transitie naar een ecologisch verantwoord beheer en inrichting om de indicatorsoorten te versterken	

Contact

Bezoekadres

Raadhuisplein 1, 2914 KM Nieuwerkerk aan den IJssel

Postadres

Postbus 100, 2910 AC Nieuwerkerk aan den IJssel

☎ (0180) 330 300

✉ gemeente@zuidplas.nl

🌐 www.zuidplas.nl | www.duurzaamzuidplas.nl

Sociale media

📘 [Gemeente Zuidplas](#)

📷 [@zuidplas](#)

📧 [@gemeentezuidplas](#)

🏠 [Gemeente Zuidplas](#)